

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-02-23 Nr. NV-385

ĮSTATYMŲ PROJEKTAI		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮMONIŲ ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO NR. IX-575 1, 2, 3, 26, 29 STRAIPSNIŲ, SEPTINTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO DEŠIMTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO ĮSTATYMO NR. VIII-1227 2, 12, 32, 35, 43, 49 IR 61 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 223 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 4131, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 STRAIPSNIŲ, XXXIX SKYRIAUS PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO IR 323 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-785 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 STRAIPSNIŲ, XI SKYRIAUS PAVADINIMO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 851 STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1382 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTU		
TAP 22-1725(2)–1727(2), 22-1729(2), 23-216, 23-217 TAIS 22-11063(3)–11065(3), 22-11067(3), 23-2172, 23-2173				
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Finansų ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymų projektai parengti įgyvendinant 2021 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2021/2101, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES, kiek tai susiję su tam tikrų įmonių ir filialų pelno mokesčio informacijos atskleidimu.

Įstatymų projektų tikslas – įgyvendinant Direktyvos nuostatas, nustatyti reikalavimą įmonių grupėms ar atskiroms įmonėms (atitinkančioms tam tikrus reikalavimus) atskleisti su pelno mokesčiu susijusią informaciją parengiant ir viešai paskelbiant (Juridinių asmenų registre ir interneto svetainėje) pelno mokesčio informacijos ataskaitą.

Šiuo metu nėra teisinio reguliavimo, kuriuo būtų įtvirtintos analogiškos projektu teikiamos svarstyti nuostatos dėl informacijos apie pelno mokesčio ataskaitos rengimą ir skelbimą Lietuvos teisėje įstatymo lygiu.

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Finansų ministerijos (AVNT), nuo 2022 m. liepos 1 d. atlikdama Juridinių asmenų registre (JAR) viešai skelbiamų finansinių ataskaitų kokybės stebėseną ir nustačiusi neteisingų finansinių ataskaitų atvejų, negali imtis administracinės teisenos veiksmų.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Kovojant su pelno mokesčio vengimu, būtina stiprinti Europos Sąjungoje veiklą vykdančių tarptautinių įmonių pelno mokesčių mokėjimo visuomeninę kontrolę, skatinant įmonių skaidrumą ir atsakomybę.

Įstatymų projektais siūloma nustatyti reikalavimą atskleisti su pelno mokesčiu susijusią informaciją parengiant ir viešai paskelbiant pelno mokesčio informacijos ataskaitą.

Pelno mokesčio informacijos atskleidimas padės didinti stambiojo verslo skaidrumą, sąžiningumą ir socialinę atsakomybę plačiosios visuomenės (investuotojų, kreditorių, kitų trečiųjų šalių) atžvilgiu. Visuomenei suteikiama nauja priemonė kontroliuoti stambųjį verslą.

AVNT įgaliojama imtis administracinės teisenos veiksmų, kai nustato neteisingų finansinių ataskaitų pateikimo JAR tvarkytojui atvejų. Tokiu būdu atsirastų galimybė užkardyti atvejus, kai JAR tvarkytojui teikiamos netinkamos kokybės finansinės ataskaitos. Ilgalaikėje perspektyvoje tai turėtų teigiamai veikti finansinių ataskaitų kokybę, kuri yra svarbi verslo aplinkai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūloma pelno mokesčio informacijos atskleidimo reikalavimą taikyti tam tikroms įmonėms:

- įmonių grupėms ar atskiroms įmonėms, kurių metinės konsoliduotosios ar metinės pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės viršijo 750 mln. eurų ir kurios yra įsisteigusios arba turi nuolatinę verslo arba nuolatinės verslo veiklos vietą daugiau negu vienoje mokesčių jurisdikciją turinčioje teritorijoje. Lietuvoje tokių pajamų dydį viršijančių patrunuojančiųjų įmonių būtų 6, o atskirų įmonių – 3;
- vidutinėms ir didelėms patrunuojamosioms įmonėms, kontroliuojamoms pagrindinės patrunuojančiosios įmonės, kuriai netaikomi Lietuvos arba kitos valstybės narės teisės aktai ir kurios konsoliduotosios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės paskutinę finansinių metų dieną viršijo 750 mln. eurų. Lietuvoje tokių įmonių yra iki 84;
- ne Lietuvoje arba ne kitoje valstybėje narėje įsteigtų juridinių asmenų Lietuvoje atidarytiems filialams, kurių pardavimo grynosios pajamos kiekvienais iš 2 pastarųjų finansinių metų iš eilės viršija 8 mln. eurų. Lietuvoje tokių įmonių nėra.

Siūloma, kad ataskaitos turinio reikalavimus nustatytų finansų ministras. Nujos nuostatos būtų taikomos rengiant 2024 m. birželio 22 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių pelno mokesčio informacijos ataskaitas.

Administracinių nusižengimų kodekso projektu siūloma nustatyti atsakomybę dėl neteisingos pelno mokesčio informacijos ataskaitos pateikimo ar nepateikimo JAR tvarkytojui (baudos iki 3 000 Eur).

Finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti reikalavimą auditoriaus išvadoje pažymėti, ar yra pateikta informacija dėl pelno mokesčio informacijos ataskaitos.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai teikti išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, VĮ Registrų centrui, Lietuvos bankui, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Finansų ministerijos, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos, Lietuvos auditorių rūmams, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos darbdavių konfederacijai ir Lietuvos verslo konfederacijai. Įstatymų projektai patikslinti pagal institucijų ir įstaigų pastabas ir pasiūlymus.

Neatsižvelgta į Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos siūlymą nustatyti didesnes sankcijas už finansinių ataskaitų neteikimą, pavėluotą pateikimą arba klaidingų duomenų pateikimą, taip pat į VĮ Registrų centro siūlymą Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai suteikti įgaliojimus atlikti Administracinių nusižengimų kodekse nurodytų administracinių nusižengimų tyrimą, surašyti protokolus ir nagrinėti bylas (projektų rengėjai nurodė, kad projektais įgyvendinama Direktyva, o nuostatas dėl sankcijų ir administracinių nusižengimų tiriančių ir protokolus surašančių pareigūnų planuojama peržiūrėti, kai bus keičiamas Administracinių nusižengimų kodeksas, siekiant spręsti finansinių ataskaitų neteikimo ir jų kokybės problemas).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė esminių pastabų neturi (į ankstesnes pastabas atsižvelgta).

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina projektus svarstyti tarpinstitucinio pasitarimo III dalyje ir Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Paminėtina, kad teikiami įstatymų projektai siūlomi įtraukti į Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programą (planuojamas svarstymo mėnuo – gegužė).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaclovas Medišauskas

Ekonomikos politikos grupė patarėjass